

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ RESİM ÖĞRETİMİ
DERSİNE İLİŞKİN ALGILARININ İNCELENMESİ (ERZURUM İLİ
ÖRNEĞİ)**

Oğuz DİLMAÇ*

Sinan KOÇYİĞİT**

Mehmet Nur TUĞLUK***

Halil İbrahim KAYA****

ÖZET

Okul öncesi dönemde sanat eğitimi uygun şekilde işlendiğinde çocukların yaratıcılıklarını geliştiren büyük bir potansiyele sahiptir. Duygularını dille, müzikle ve programdaki diğer etkinliklerle ifade edemeyen çocuklar, sanat etkinlikleri ile kendilerini ifade etme imkânı bulmakta ve rahatlamakta, kendilerine özgü yeni ürünler oluşturarak doyuma ulaşmaktadırlar. Okul öncesi sanat etkinliklerinin bu olumlu etkileri yaratması için öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Çocukların sanat etkinlikleri ile ilgili deneyim elde etmeleri öğretmenlerinin onların gelişim ve öğrenmelerindeki rehberliğine bağlıdır. Bu nedenle okul öncesi öğretmenlerinin sanat eğitimi açısından gerekli bilgi, deneyim ve pedagojik donanıma sahip olmaları gerekmektedir. Bu durum okul öncesi bölümlerinde lisans düzeyinde verilen resim eğitiminin önemini ortaya koymaktadır.

Çalışmanın amacı, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Anabilim Dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının resim öğretimi dersine yönelik algılarını tespit etmek ve bu algılarının sınıf, cinsiyet, akademik başarı gibi bağımsız değişkenler açısından değişip değişmediğini belirlemektir. Araştırmada örneklemeden veri toplama aracı olarak beşli likert tipi anket tekniği

* Okutman Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Resim-iş Eğitimi ABD

** Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi ABD

*** Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi ABD

**** Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, F.P.Ö. ABD

kullanılmıştır. Anket toplam 31 madde olup, güvenilirlik katsayısı 0,71 olarak hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, sanat eğitimi, resim öğretimi, eğitim, çocuk resmi

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE DRAWING LESSON TEACHING PERCEPTIONS OF THE PROSPECTIVE PRESCHOOL TEACHERS (ERZURUM CASE)

Art teaching, when prepared properly has a great potential to improve the creativity of children during preschool. The children who cannot state their feelings through art and they get relaxed. Also, they get satisfied by producing new things peculiar to themselves.

Teachers have great responsibilities in creating. Children's gaining experience through art activities depends on teachers' guidance about the children's learning and improvement. For this reason, preschool teachers should have necessary knowledge experience and pedagogic equipment as regards with art teaching. This situation points out the importance of drawing education given at the preschool departments once more.

The aim of this study is to determine the prospective teachers' perceptions of drawing lesson at the Preschool Department of Kazım Karabekir Faculty of Education, Atatürk University, and to determine whether their perceptions differ according to independent variables such as class, gender. A questionnaire consisting 5-item Likert scale is used as an instrument of data collection.

Key words: *Preschool Education, art education, drawing teaching, education, child picture.*

1. GİRİŞ

Çocukların büyüme ve gelişme dönemlerinin en önemli ve en hızlı evresini içeren 0-6 yaş dönemi içinde çocuğun eğitiminde sosyal, duygusal, bilişsel, psiko-motor ve diğer gelişmelerine erken yaşlarda rehberlik etmek büyük önem

taşımaktadır. Eğitimin en önemli yılları olarak kabul edilen okul öncesi eğitiminin önemini Bloom'un yaptığı araştırma sonuçları da desteklemektedir. Bloom'un araştırmalarına göre, 17 yaşına kadar olan zihinsel gelişmenin %50'si 4 yaşına, %30'u 4 yaşından 8 yaşına, %20'si ise 8 yaşından 17 yaşına kadar oluşmaktadır.¹ Aynı şekilde çocukların yoğun olan yaratıcılık ve estetik duygularının erken yıllarda desteklenmemesi ileriki yıllarda yaratıcı, üretken ve çevrelerindeki güzellikleri algılayan bireyler olmalarını da engelleyebilmektedir.²

Mialaret'e göre okul öncesi eğitimin en önemli amaçlarından biri, çocuğun duygularını eğitmek ve çevresiyle iletişimi sağlayarak çocuğun duyarlı davranışlarını geliştirmektir.³ Okul öncesi dönemde uygun şekilde hazırlandığında çocukların yaratıcılıklarını geliştirme imkânı sağlayan sanat eğitimi sayesinde diğer etkinliklerle kendini ifade edemeyen çocuklar kendilerini ifade etme imkânı bulacaktır. Resim, psiko-pedagojik açıdan çocuğu bize tanıtmaya yarayan bir ölçüt olduğu gibi, onun zekâ, kişilik, yakın çevre özellikleriyle iç dünyasını yansıtmaya yarayan bir ifade aracı olarak da büyük önem taşır.⁴

Sanat eğitiminin çocuğun kendini ifade etmesinin yanı sıra birçok yararı vardır. Bunlar;

- Yaratıcı düşüncüyü geliştirir.
- Çocuğun duygusal rahatlamasını sağlar.
- Çocukların kendilerini tanımalarını ve özgüveninin gelişmesini sağlar.
- Çocuklara estetik duyarlılık kazandırır.
- Çocukların problem çözme yeteneklerini geliştirir.
- Çocukların başkalarını anlama ve hoşgörü geliştirmelerine yardım eder.
- Çocukta iyi çalışma alışkanlıklarını ve sorumluluk duygusunu geliştirir.⁵
- Çocukların okuma ve yazma becerilerinin gelişmesine yardımcı olur.

¹H. Poyraz; H. Derc (2001), "Okul Öncesi Eğitiminin İske ve Yöntemleri". Anı Yayıncılık Ankara, s.17

²S. Feeney ve E. Moravcik (1987), "A Thing of Beauty: Aesthetic Development in Young Children", Young Children, September; 7-15

³H. Poyraz; H. Derc. A.g.e. s.21.

⁴H. Yavuzer (2000), "Resimleriyle Çocuk". Remzi Kitapevi. İstanbul, s.12

⁵Ş. Oğuzkan; Ö. Demirel ve G. Tur (1999), "Okul Öncesinde Yaratıcı Çocuk İhtiyaçları", İnanç Ofset, İstanbul, s.85

- Çocuğun algısal becerilerinin gelişmesine yardım eder.
- Çocukların görsel kültürünün inceliklerini daha iyi anlamasına ve yakından tanımlarına yardım eder.¹

Genel sanat eğitimi içinde hiçbir sanat, resim kadar insanın kendini tanımlamasında, kanıtlamasında doğadaki varlıkların algılamasında ve betimlemesinde etkili olmamıştır. Günümüzde okul öncesi eğitim kurumlarında sistemli veya sistemsiz bir şekilde sanat eğitimi çalışmaları yürütülmektedir. Hangi yaşta olursa olsun çocukların büyük bir çoğunluğu, sanat eğitiminden büyük bir zevk almaktadır. Dışarıdan bakıldığında çocukların ellerini, elbiselerini ve etrafi kirlitmelerine neden olmakla birlikte sanat eğitimi, onları hem eğlendiren hem de eğlendirirken birçok yararlar sağlayan etkinliklerin başında gelmektedir.²

Sanatın amacı meydana gelen ürünlerin dış görünüşünü tanımlamak değil, onların içeriğindeki anlamı ortaya çıkarmaktır. Sanatın olduğu yerde girişimcilik ve bağımsızlık duyguları bulunmaktadır. Sanatın hedefi basmakalıp olanı devam ettirmek değil onları bozmaktır. Sanat eğitimi, duygu ve zevk eğitimine, güzel biçimlere duyarlık kazanmaya ve her türlü anlatım biçiminde estetik yaşantılar edinmeye yöneliktir. Sanat, sadece meslek edinmek için özel yeteneği olanlara yönelik olmayıp, okul öncesi eğitimden başlayarak yaşam boyunca çeşitli aşama ve basamaklarda sürdürülecek eğitimsel süreç olarak görülmelidir.³ Okul öncesi dönemde sanat eğitiminin birçok amacı bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi çocukların kendilerini ve dünyayı yaratıcı bir şekilde algılama yeteneklerini artırmaktır. Çocuğun sanat ürünü oluşturma süreci kendi hayatına anlam vermenin bir yoludur. Ayrıca çocuklar başkalarının yaptığı veya doğal sanat çalışmalarındaki anlamı da keşfederler. Onlar için sanat zamanla dünyayı algılama ve dünyadaki ilişkiler

1N. Darica (1994), "Okulöncesi Dönemde Sanat Eğitimi", Okul Öncesi Eğitimcileri El Kitabı Turan Ofset, İstanbul, s.95.

2I. Ulutaş; O. Ersoy (2004), "Okul Öncesi Dönemde Sanat Eğitimi", Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt 12, No:1,s.10

3N. Aral (1999), "Sanat Eğitimi-Yaratıcılık Etkileşimi", Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15: 11-17

hakkında düşünme yolu elde etmektir. ¹ Piaget'ye göre çocuğun duygusal ve zihinsel dengesi için, dıştan o kadar büyük bir kısıtlama getirmeyen, bunun yanında özümleme olanakları sağlayan bir etkinlik alanının bulunması gereklidir.²

Sanat eğitiminin amacına ulaşması ve çocuklara yarar sağlayabilmesi için öğretmenlere çok önemli görevler düşmektedir. Yapılan etkinliğin neye yaradığını öncelikle kendi çok iyi bilmeli ve çocuklara ona göre açıklamalarda etkinliğe (oyun, müzik, eliş vs.) özendirici olmalıdır. Öğretmenin sanat eğitimi açısından bilgi, deneyim ve pedagoji eksikliği uygulamalarda bazı problemlere neden olabilmektedir. En önemli problem ise öğretmenlerin sanatın anlamından çok bazı temel becerilerin ve ortaya çıkan ürünlerin üzerinde durmalarıdır. Eğitmen renk, şekil, çizgi vb. anlamı üzerinde odaklanmak yerine bunlara ilişkin etkinlikler üzerinde odaklaşmaktadır. İkinci problem ise sanatın bir disiplin olarak görülmemesinden kaynaklanmaktadır. Çocuklar sanatla ilişkili her türlü etkinliklere katılabilmelidir. Etkinlikler çocukların bakmasına, anlamasına ve birbirleriyle konuşmasına imkân verebilecek nitelikte hazırlanmalıdır.³

Okul öncesi eğitim kurumlarında sanat eğitimini planlama ve uygulama sürecinde öğretmenin iyi bir gözlemci olması çok önemlidir. Çocuğu yakından gözleme, çalışması hakkında konuşma, öğretmenin üründen çok sürece önem verdiğinin göstergesi olmaktadır.⁴

Öğretmen ortamı düzenleme, çocuklara malzemelerin kullanımını öğretme, onlarla neler yaptıkları hakkında konuşma, ürünlerini sergileme ve saklama gibi sanat eğitimini düzenleyen, uygulamayı takip eden ve gerekli yerlerde rehberlik yapan kişi konumundadır. Bu nedenle sanat eğitiminde, eğitim sürecinin öğretmen değil, çocuk merkezli olmasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Çocuklar kendileri için özel hazırlanmış ortamda çeşitli malzemeler arasından istedikleriyle ve

1A. S. Epstein (2001). Thinking about Art: Encouraging Art Appreciation in Early Childhood Settings, Young Children, May, s.38.

2Yavuzer, A.g.e. s.24

3E. Zimmerman ve L. Zimmerman (2000). Art Education and Early Childhood Education: The Young Child As Creator and Meaning Maker within a Community Context. Young Children, November, s.87

4J. Dighe, Z. Calomiris ve C. V. Zuphen (1998). Nurturing the Language of Art in Children. Young Children, 53 (1), s.4.

istedikleri şekilde çalışarak yaratıcılıklarını sergilemelidirler. Öğretmen çocukların neler yaptıkları değil bunları nasıl yaptıkları, yaparken neler hissettikleri üzerinde odaklanmalı ve eğitimi bu amaç doğrultusunda planlamalıdır.¹ Bu nedenle sanat etkinliklerinde çocukların konuşmaları, hareketleri ve keşifleri dikkate alınmalıdır. Öğretmenin bunların yanı sıra sanat eğitimi çalışmalarını planlarken.²

1. Malzemelerin hazırlanması,

2. Ortamın hazırlanması,

3. Çocuklarla iletişim kurma ve

4. Çocukların sanat çalışmalarının değerlendirilmesi noktalarına dikkat etmesi gerekmektedir.

Ayrıca okul öncesi sanat çalışmalarında, öğretmen hangi etkinliği yapacağına karar verirken çocukların yaşı, ilgi, ihtiyaçları, deneyimlerini ve etkinlikleri basitten zora doğru vermeye dikkat etmelidir.

1.1. Amaç

Çalışmanın amacı, Okul Öncesi Anabilim Dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının resim öğretimi dersine yönelik algılarını tespit etmek ve aynı zamanda algılarının sınıf, cinsiyet, akademik başarı gibi değişkenler açısından değişip değişmediğini belirlemektir.

1.2. Problem Cümlesi

Okul Öncesi Anabilim dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının, “Resim Öğretimi” dersine yönelik algıları nasıldır?

1.3. Alt Problemler

a) Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D. ‘ında öğrenim gören öğretmen adaylarının “Resim Öğretimi” dersine yönelik algılarının dağılımı nasıldır?

1L. C. Edwards ve M. L. Nabors (1993), The Creative Art Process: What It is and What It is not, Young Children, 48(3), s.77-81.
2Dıghe ve diğlerleri, A.g.e s. 9

b) Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D.'inde öğrenim gören öğretmen adaylarının “Resim Öğretimi” dersine yönelik algıları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?

c) Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D.'inde öğrenim gören öğretmen adaylarının “ Resim Öğretimi” dersine yönelik algıları sınıflara göre farklılaşmakta mıdır?

d) Okul Öncesi Öğretmenli A.B.D.'inde öğrenim gören öğretmen adaylarının “Resim Öğretimi” dersine yönelik algıları akademik başarı düzeylerine göre farklılaşmakta mıdır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, “Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Resim Öğretimi Dersine İlişkin Algılarını” belirlemek amacıyla betimsel yöntem kullanılmıştır. Survey yöntemi; olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ‘ne olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışan incelemelerdir. Bunlar nedir? sorusuna cevap bulmaya yöneliktirler. Bununla, mevcut durumlar, şartlar ve özellikler aynen ortaya konulmaya çalışılır.¹

Bu araştırmada kullanılan araştırma modeli ise genel tarama modelidir. Genel tarama modelleri çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir.²

2.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Okulöncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, 2007-2008 öğretim yılı güz döneminde

1S. Kaptan (1995). Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri. Tekişik Web Ofset Yayınları Ankara, s.65.

2N. Karasar (2000). Bilimsel Araştırma Yöntemleri-kavramlar, ilkeler, terimler.-Nobel Yayın Dağıtım, 10. Baskı, Ankara, s.79.

Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı 3. sınıf ve 4. sınıfta öğrenim gören random tekniğiyle seçilmiş toplam 157 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

2. 3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışma verilerinin elde edilme aşamasında, 31 maddeden oluşan anket 2007-2008 öğretim yılında, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı 3. sınıf ve 4. sınıfta öğrenim gören toplam 157 öğretmen adayına uygulanmıştır. Uygulama sonucunda elde edilen veriler SPSS 10.00 istatistik paket programıyla analiz edilmiştir. Çalışmada betimsel istatistik kullanılarak maddelerin yüzde dağılımlarına, ortalamalarına ve frekanslarına bakılmıştır. Ayrıca, bağımsız değişkenler olarak sınıf düzeyleri, akademik ortalama ve cinsiyet ele alınmıştır. Öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri, cinsiyetleri ve akademik ortalamaları açısından farklılığı araştırmak için “bağımsız gruplar için t-testi” analizi ve tek yönlü anova (varyans) yapılmıştır.

Çalışmada, örneklemden veri toplanmasında beşli likert tipi anket kullanılmıştır. Anket “tamamen katılıyorum, katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum, kesinlikle katılmıyorum” şeklinde 5’li likert tipi olarak hazırlanmıştır. Okul öncesi resim öğretimine yönelik algıyı belirlemeyi amaçlayan anket 20 olumlu, 11 olumsuz olmak üzere toplam 31 madde olarak hazırlanmıştır; 31 maddelik ölçeğin geçerlilik ve güvenirlik analizi için 3.ve 4. sınıfta öğrenim gören 51 okul öncesi öğretmeni adayına pilot çalışma yapılmıştır.

Öğretmen adaylarının olumlu maddelere verdikleri cevaplar *kesinlikle katılıyorum (5), katılıyorum (4), kararsızım (3), katılmıyorum (2), kesinlikle katılmıyorum (1)* olacak şekilde 5’den 1’e doğru, öğretmen adaylarının olumsuz tutum maddelerine verdikleri cevaplar ise; *kesinlikle katılıyorum (1), katılıyorum (2), kararsızım (3), katılmıyorum (4), kesinlikle katılmıyorum (5)* olacak şekilde 1’den 5’e doğru puanlandırılarak ilgili veriler SPSS 10 paket programında analiz edilmiştir. Anketin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ise 0,71 olarak tespit edilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde okul öncesi öğreticiliği ana bilim dalı öğretmen adaylarının resim öğretimi algı düzeylerini tespit edebilmek için algı ölçeğine verdikleri cevaplar değerlendirilerek, öğretmen adaylarının bu verdikleri cevapların, sınıf düzeyine, akademik ortalamalarına ve cinsiyete göre değişimleri incelenmiştir.

Beşli likert tipinde ölçeklendirilen anket maddeleri, öğretmen adayı öğrencilerden anket maddelerinde yer alan ifadelerin kendileri açısından uygunluğunu 1 ile 5 arasında puan vererek belirtmeleri istenmiştir.

3.1.1. Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 1. Okul öncesi resim öğretimi dersine yönelik görüşlerin yüzde, frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

İfadeler	Tamamen katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum		X	S	Sıra
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Resim öğretimi dersinin değişik tekniklerle işlenmesini istiyorum	85	54,1	54	34,4	11	7,0	3	2,8	3	1,9	4,36	0,87	1
Resim öğretimi dersinde pahalı malzemeler kullanılmamasını istiyorum	97	61,8	35	22,3	6	3,8	12	7,6	7	4,5	4,29	1,13	2
Resim öğretimi dersinde teknoloji den yararlanılmasını istiyorum	66	42	74	47,3	10	6,4	6	3,8	1	0,6	4,26	0,79	3
Resim öğretimi dersini veren öğretimin elemanının alanımız ile ilgili olmasını istiyorum	90	57,3	38	24,2	16	10,2	4	2,5	9	5,7	4,21	1,11	4
Resim öğretimi dersinin çeşitli TV programlarıyla desteklenmesini istiyorum	77	49	48	30,6	20	12,7	11	7	1	0,6	4,20	0,95	5
Resim öğretimi dersini çok seviyorum	56	35,7	79	50	14	9,2	6	3,8	2	1,3	4,15	0,83	6
Resim öğretimi dersini ayrı bir sanat atölyesinde işlenmesini istiyorum	77	49	45	28,7	15	9,6	16	10,2	4	2,5	4,11	1,10	7
Resim öğretimi dersini farklı mekânlarda yapmak isterim	70	44,6	61	38,9	15	9,6	9	5,7	2	1,3	4,10	0,92	8
Resim öğretimi dersinde kendimi mutlu hissederim	55	35	74	47,1	16	10,2	8	5,1	4	2,5	4,07	0,94	9
Boş zamanlarımda resimle ilgilenmek istiyorum	63	40,1	66	42	10	6,4	11	7,0	7	4,5	4,06	1,07	10
Resim öğretimi dersinde araç ve gereçleri taşımak istemiyorum	71	45,2	46	29,3	12	7,6	24	15,3	4	2,5	3,99	1,07	11
Resim öğretimi dersini ilgi ile takip ederim	67	42,7	48	30,6	20	12,7	17	10,8	5	3,2	3,98	1,13	12

İfadeler	Tamamen katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum				
Resim öğretimi dersinde bazı konuları grup çalışmasıyla yapmak istiyorum	61	38,9	50	31,8	25	15,9	14	8,9	7	4,5	5,91	1,14	13
Resim öğretimi dersinde müze ve sergi açılışlarına gidilmesini istiyorum	58	36,9	54	34,4	22	14	17	10,8	6	3,8	5,89	1,13	14
Resim öğretimi dersinin notları değerlendirilmesini istemiyorum	67	42,7	35	22,3	26	16,6	23	14,6	6	3,8	5,85	1,22	15
Resim öğretimi dersinde yaptığımız çalışmaların ilgili dönem sonlarında sergilenmesini isterim.	51	32,5	54	34,4	23	14,6	25	15,9	4	2,5	3,78	1,13	16
Resim öğretimi dersini ilgili kavraklarla ilgili çekmez	57	36,3	53	33,8	9	5,7	27	17,2	11	7	3,75	1,29	17
Resim öğretimi dersini ilginç bulmuyorum	47	29,9	55	35	28	17,8	20	12,7	7	4,5	3,73	1,15	18
Resim öğretimi dersini kayırmaya hoş istemem	40	25,5	50	32,6	21	13,4	30	19,1	7	4,5	3,60	1,18	19
Resim öğretimi dersine yönelik araştırmalardan hoşlanırım	52	33,1	44	28	10	6,4	37	23,6	14	8,9	3,52	1,38	20
Resim öğretimi dersinin çalışmalarını evde tamamlamaktan sıkılıyorum	56	35,7	29	18,5	16	10,2	44	28	12	7,6	3,46	1,41	21
Resim öğretimi dersinde saatler geçmek bilmiyor	45	28,7	34	21,7	29	18,5	37	23,6	12	7,6	3,40	1,32	22
Resim öğretimi dersinde sanatçılarla ilgili eğitim almak istiyorum	33	21	38	24,2	35	22,3	39	24,8	12	7,6	3,26	1,25	23
Resim öğretimi dersi içinği sınıflandırdırsa mutlu olurum	45	28,7	26	16,6	27	17,2	43	27,4	16	10,2	3,26	1,39	24
Resim öğretimi dersi önemli bir dendir	32	20,4	38	24,2	35	22,3	40	25,5	12	7,6	3,24	1,25	25
Resim öğretimi dersinde yaptığım çalışmaların değerlendirilmesinden hoşlanmıyorum	26	16,6	36	22,9	28	17,8	56	35,7	11	7,0	3,06	1,23	26
Resim öğretimi dersine ayrılan zaman az buluyorum.	26	16,6	33	21	36	23	45	29	17	10,4	3,03	1,26	27
Resim öğretimi dersinde farklı araç gereç kullanılmasından hoşlanmıyorum	21	13,4	27	17,2	25	15,9	52	39,5	22	14	2,76	1,27	28
Çocuğun çizgisel gelişim konusunu ilginç çekmez	27	17,2	19	12,1	19	12,1	64	40,8	28	17,5	2,70	1,56	29
Resim öğretimi dersini sıkıcı buluyorum	19	12,1	23	14	32	21	55	35	28	17,5	2,68	1,26	30
Resim öğretimi dersi, seçmeli bir ders olsaydı tercih etmezdim	8	5,1	8	5,1	38	24,2	74	47,1	29	18,5	2,31	0,99	31

Tablo 1. incelendiğinde okul öncesi öğretmen adaylarının okul öncesi resim öğretimi dersine yönelik görüşlerine göre resim öğretimi dersinin değişik tekniklerle işlenmesini istiyorum diyen öğretmen adaylarının ortalamasının (4,36) olduğu

görülmektedir. Bu oran resim dersinin öğrenme- öğretme süreçlerinde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılması ihtiyacını doğrulamaktadır. Resim öğretimi dersi çocukların kendi içsel ve düşünsel süreçlerindeki imgeleri yansıtarak bize kendi hakkında bilgi edinme fırsatı verir. Bunun için resim öğretimi dersinde etkileşimli, katılımcı ve daha çok uygulamaya dayalı tekniklere öncelik verilmelidir. Öğretmen adaylarının resim öğretimi dersi, seçmeli bir ders olsaydı tercih etmezdim olarak ifade edenlerin ortalaması (2,31) olduğu görülmektedir. Bu oran öğretmen adaylarının çok azının resim dersine ilişkin görüşlerinde katılım (katılmıyorum, kesinlikle katılmıyorum) göstermediklerini ortaya koymuştur.

3.1. 2. Alt probleme ilişkin bulgular ve yorum

Tablo 2. Okul öncesi resim öğretimi dersine yönelik görüşlerin cinsiyet bağımsız değişkenine göre "t" değerleri.

Cinsiyet	n	x	s.s	s.d	t	p
Kız	133	113,13	12,29	155	0,62	0,53
Erkek	24	114,79	9,61			

P>0,05 Anlamsız

Tablo 2 incelendiğinde Okul öncesi Resim Öğretimi Dersine Yönelik Görüşleri arasında cinsiyet bağımsız değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($t=0,626$; $p>0,05$). Bu veriye göre okul öncesi resim öğretimi dersine yönelik kız-erkeklerin benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

3.1. 3. Alt probleme ilişkin bulgular ve yorum

Tablo 3. Okul öncesi resim öğretimi dersine yönelik görüşlerin sınıf bağımsız değişkenine göre "t" değerleri.

Sınıf	n	x	s.s	s.d	t	p
3. sınıf	77	109,36	11,79	155	4,39	*0,00
4. sınıf	80	117,26	10,73			

***P<0,05 Anlamlı**

Tablo 3 incelendiğinde Okul öncesi Resim Öğretimi Dersine Yönelik Görüşleri arasında sınıf bağımsız değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur($t=4,39$; $p<0,05$). Bu veriye göre okul öncesi resim öğretimi dersine yönelik 4. sınıflar 3.sınıflara göre resim öğretimi dersine karşı daha fazla katılım

(Tamamen katılıyorum, Katılıyorum) gösterdikleri görülmüştür. Bu veriye göre 4. Sınıfların bu dersi iki dönem üst üste almaları ve öğretmenlik uygulamalarına katılmaları sonucunda resim öğretimi dersinin önemini daha iyi kavramaları nedeniyle 3. sınıflara göre daha fazla katılım gösterdikleri söylenebilir.

3.1. 4. Alt probleme ilişkin bulgular ve yorum

Tablo 4. Okul öncesi resim öğretimi dersine yönelik görüşlerin aritmetik ortalama, frekans, ortalama ve standart sapma değerleri

Akademik başarı	n	x	s.s
2,49 ve altı	14	112,85	14,36
2,50-3,00	74	112,40	11,56
3,00-3,49	59	115,01	12,43
3,50-4,00	10	111,80	7,13
Toplam	157	113,38	11,91

3.1. 5. Alt probleme ilişkin bulgular ve yorum

Tablo 5. Okul öncesi resim öğretimi dersine yönelik görüşlerin akademik başarı değişkenine göre varyans analizi sonuçları (one way anova)

	Kareler Toplamı	s.d.	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	257,16	3	85,72	0,59	0,61
Gruplar içi	21880,13	153	143,00		
Toplam	22137,29	156			

p>0,05 Anlamsız

Tablo 5 incelendiğinde Okul öncesi resim öğretimi dersine yönelik görüşlerin akademik başarı değişkenine göre fark olup olmadığına yönelik yapılan varyans analizi sonuçlarına göre anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0,59; P>0.61). Bu bulguya göre not ortalamaları yüksek ve düşük olan öğrencilerin resim öğretimi dersine ilişkin benzer görüşler ortaya koydukları görülmektedir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Erken çocukluk eğitiminde resim çocukların imgelerini ve içsel yaşantı dünyalarını yansıtan en önemli araçlardan biridir. Çocuğun gelişiminde kritik dönemler olarak ifade edilen 0-6 yaş aralığında resim dış dünyayı tanımlama, keşfetme, yaratıcılık, hayal gücü gibi çocuğun zihinsel gelişime katkıda bulunan bir etkinliktir. Okul öncesi öğretmen adayları çocuğu daha iyi tanımak ve iletişim

kurmak için çocuk resimlerinden faydalanırlar. Eğitim Fakülteleri İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Anabilim Dalında okutulan “Resim Öğretimi” dersinin amacına uygun ve etkin olarak işlenmesi sürecin değerlendirilmesine bağlıdır.

Bu sürecin değerlendirilmesine ışık tutacak bu araştırmanın sonucunda. Okul öncesi öğretmen adaylarının resim öğretimi dersine ilişkin algılarında cinsiyet ve akademik başarıya göre farklılık görülmemiştir. Ancak sınıflar arasında 4. Sınıflar lehine bir farklılık bulunmuştur.

Bu bulgular ışığında aşağıdaki öneriler sunulabilir:

1. Okul öncesi resim öğretimi dersi ders saati artırılabilir.
2. Okul öncesi resim öğretimi dersi resim atölyesinde işlenebilir.
3. Okul öncesi resim öğretimi dersinde yapılan çalışmalar, dönem sonunda sergilenmesi bu derse karşı olumlu görüşleri, artırmada etkili olabilir.
4. Okul öncesi resim öğretimi dersini veren öğretim elemanının alanla ilgili olması bu derse karşı olumlu görüşlerin artmasında etkili olabilir.
5. Bu çalışma genişletilerek Müzik Öğretimi ve Beden Eğitimi - Oyun Öğretimi gibi derslerle karşılaştırmalar yapılabilir.
6. Benzer çalışmalar okul öncesi öğretmenliği programında yer alan diğer derslere de uygulanabilir.

KAYNAKÇA

ARAL, N. (1999), “Sanat Eğitimi-Yaratıcılık Etkileşimi”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 15:11-17.

DARICA, N. (1994),” *Okulöncesi Dönemde Sanat Eğitimi*”. Okul Öncesi Eğitimcileri-El Kitabı, Turan Ofset, İstanbul.

DİĞHE, J., CALOMİRİS, Z. ve ZUTPHEN, C. V. (1998), Nurturing the Language of Art in Children. *Young Children*, 53 (1).

EDWARDS, L. C. ve NABORS, M. L. (1993). The Creative Art Process: What It is and What It is not, *Young Children*. 48(3).

EPSTEİN, A. S. (2001), Thinking about Art: Encouraging Art Appreciation in Early Childhood Settings, *Young Children*, May: 38-43.

FEENEY, S. ve MORAVCIK, E. (1987), "A Thing of Beauty: Aesthetic Development in Young Children", *Young Children*, September; 7-15.

KAPTAN, S., (1995), *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*, Tekışık Web Ofset Yayınları. Ankara.

KARASAR, N. (2000), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri-kavramlar, İlkeler, Terimler*, Nobel Yayın Dağıtım, 10. Baskı, Ankara.

OĞUZKAN, Ş.; DEMİREL, Ö. ve TÜR, G. (1999), "Okul Öncesinde Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri", Turan Ofset, İstanbul.

POYRAZ, H.; DERE, H. (2001), "Okul Öncesi Eğitiminin İlke ve Yöntemleri", Anı Yayıncılık, Ankara.

ULUTAŞ, İ. ; ERSOY, Ö. (2004), "Okul Öncesi Dönemde Sanat Eğitimi", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt:12, No:1.

YAVUZER, H. (2000), "Resimleriyle Çocuk", Remzi Kitapevi, İstanbul.

ZİMMERMAN, E. ve ZİMMERMAN, L. (2000), Art Education and Early Childhood Education: The Young Child As Creator and Meaning Maker within a Community Context, *Young Children*, November.